

Torsdag 24 november 2016

Pianokonsert

Uppsala Kammarorkester
Emil Eliasson, dirigent
Peter Friis Johansson, piano

MU
SIK
I UPPLAND

Program

Kvällen inleds med utdelning av stipendier ur Håkan Parkmans minnesfond och Ivar Rondins musikstipendiefond.

Victoria Borisova-Ollas
f. 1969

Colours of Autumn för stråkorkester

Clara Schumann
1819-1896

Pianokonsert a-moll op 7

Allegro maestoso

Romanze: Andante non troppo con grazia

Finale: Allegro non troppo

PAUS

Adolf Fredrik Lindblad
1801-1878

Symfoni nr 1 C-dur

Allegro con brio

Scherzo: Presto

Adagio e molto cantabile

Finale: Allegro molto

Konserten beräknas pågå till kl 21.00

Uppsala Kammarorkester

Violin 1

Nils-Erik Sparf, *konsertermästare*

Bernt Lysell

Anders Lagerqvist

Katarina Edvardsson

Anna Kroeker

Dag Alin

Anders Inge

Violin 2

Jeffrey Lee

Gabriele Freese

Elin Rubinsztein

Catharina Ericsson

Staffan Ebbersten

Christina Gustavsson Hamberg

Viola

Susanne Magnusson

Kim Hellgren

Örjan Högberg

Annette Maxe

Violoncell

Sara Wijk

Gunnar Jönsson

Maria Böhm

Bo Fåhraeus

Kontrabas

Sigrid Granit

Yngve Marcus

Flöjt

Hanna Gustafsson

Moa Bromander

Oboe

Kyoko Nakazawa

Jenny Hülphers

Klarinett

Jan-Erik Alm

Elin Willert

Fagott

Sven Aarflot

Magnus Bagge

Horn

Fredrik Dickfelt

Lennart Svensson

Trumpet

Paul Hägglöf

Bengt Fagerström

Trombon

Birgitta Lagerstedt

Pukor

Christer Ferngren

Borisova-Ollas, Schumann och Lindblad

Victoria Borisova-Ollas kommer från Ryssland och flyttade till Sverige när hon var 22 år gammal. Hon utbildade sig till tonsättare i Moskva, Stockholm, Malmö och i London. Hennes karriär har gått spikrakt upp, idag är hon etablerad och hennes verk spelas i både Europa och i USA. *Colours of Autumn* för stråkorkester var ett beställningsverk från 2002 för Växjö-baserade orkestern Musica Vitae. Inspirationen är en roman av den ryske författaren Vladimir Nabokov, *Autumn is ringing in the air*. I detta verk har Borisova-Ollas lagt in alla höstens växlande färger från naturen i musiken.

Clara Schumann har alltid varit känd inom musikhistorien. Tillsammans med Franz Liszt, Frédéric Chopin och Friedrich Kalkbrenner var hon en av de stora pianisterna. Chopin och Kalkbrenner dog tidigt men Liszt och framför allt Clara Schumann var aktiv som pianist under nästan hela 1800-talet. Känd som tonsättare har hon däremot blivit först de senaste 30 åren när musik komponerad av kvinnor har börjat uppmärksammas. Tonsättaryrket hade samband med hennes karriär, som pianist var det regel att framföra egna verk vilket hon också gjorde som ung. Vid nio års ålder spelade hon i Leipzig Gewandhaus och när hon var 11 år gav hon sin första solokonsert. Samma år publicerades hennes op 1, fyra polonäser.

1835 spelade hon sin pianokonsert op 7 i Leipzig Gewandhaus. Dirigent var Felix Mendelssohn och Robert Schumann hade assisterat henne med instrumentationen. När hon gifte sig 1840 med Robert Schumann var han en relativt okänd tonsättare och hon en känd pianist. Under hela Roberts livstid fortsatte Clara att turnera. Bara 21 opus finns bevarade efter henne, pianokon-

serten är det enda större verket. Mellan 1841 och 1854 fick hon åtta barn. Efter Roberts död slutade hon att komponera och ägnade sig främst åt att föra fram Roberts musik. Sista konserten gav hon 1891. Pianokonserten har tre satser och den är en tidsspegel av 1830-talets virtuosa stil.

Den 28 februari 1832 uruppfördes **Adolf Fredrik Lindblads** första symfoni vid en konsert i Riddarhuset. Orkesterkonserter tillhörde inte vanligheterna i 1830-talets Stockholm. De var få och de gavs sporadiskt i samband med att någon musiker tog initiativet. Till denna konsert hade den tyske violinisten Johan Beer samlat hovkapellet musiker för att spela symfonisk musik.

Lindblad började komponera som tonåring. Mellan våren 1823 och våren 1825 bodde han i Uppsala, tog lektioner för director musices J C F Haeffner och vikarierade ibland för honom. Mest betydelsefulla var hans kontakter med Uppsalakretsen, främst med Atterbom, Geijer och Malla Silfverstolpe, i samtliga fall var vänskapen livslång. Från hösten 1825 till vintern 1827 tillbringade Lindblad i Berlin, mötte Felix Mendelssohn och umgicks i det Mendelssohnska huset. Han tog lektioner i komposition för C F Zelter, i piano för Ludwig Berger och studerade J B Logiers undervisningsmetod som han sedan undervisade efter vid sin musikskola i Stockholm.

Mycket tyder på att Lindblad under sina första år i Stockholm satsade på att bli en motsvarighet till Felix Mendelssohn i Berlin, en satsning som bland annat stupade på att musiklivet i Berlin sprudlade medan Stockholm var en liten stad med ett minimalt offentligt musikliv.

I Stockholm umgicks Lindblad intensivt med både musikerna i hovkapellet och med skickliga amatörmusiker. Umgänget mellan de olika musikertyperna var friskt och man spelade tillsammans både i salongerna och offentligt. När Lindblad kom från Berlin hade han komponerat första satsen av en pianosonat. Den är stor till omfånget och påminner om Schuberts pianomusik. Dessutom två stråkkvintetter, minst två stråkkvartetter, minst en violinsonat och flera sånger. Lägg därtill att han hade kronprinsen Oscar som kompositionselev och att flera från hovet var elever i hans musikskola, så framstår hans position som central i Stockholms musikliv. När första symfonin påbörjades är osäkert men första satsen framfördes vid en konsert redan vintern 1831.

I samband med att Mendelssohns uvertyr till *En midsommarnattsdröm* framfördes i mars 1828 i Stockholm skrev Lindblad till honom att blåsarna i Stockholm var bättre än de han hade hört i Berlin men att strårkarna i Stockholm var svagare än de i Berlin. Klangligt påminner Mendelssohns uvertyr och Lindblads första symfoni om varandra. Första satsen inleds med en kort horns signal som oboen svarar på, sedan virvlar strårkarna förbi med snabba löpningar som leder över till ett nytt tema som fördelar sig elegant och lekfullt mellan stråkar och blåsare. Även Scherzo-satsen inleds med horn medan den långsamma satsen inleds med fagotter och stråkar. Vilken värld Lindblad befann sig i när han komponerade den sista satsen kan man undra. Satsen är stort tänkt med flera teman som avlöser varandra.

Abraham Mankell skrev om Lindblads orkesterteknik att varje instruments klang bidrog till ensemblens skönhet. "Liksom en

rik krans av flera olika slags blommor så får även instrumentens olika klanger i orkestern ett alldeles egendomligt behag. De likna den ständiga skiftningen av prismats många schatteringar. I sanning: tonernas klangförening kan åstadkomma ett i hög grad romantiskt blomsterspråk."

Lindblads symfoni var den första svenska romantiska symfonin med en klangprakt som för tankarna till både Carl Maria von Webers operamusik, som Lindblad hade hört och kände till, samt till Mendelssohns orkestrala naturskildringar. Instrumentationen var densamma som i Mendelssohns uvertyr till midsommarnattsdrömmen: bleckblås med horn och naturtrumpeter men inga tromboner. Även om inte alla i publiken var säkra på sina omdömen, till exempel var Geijer ganska tveksam, förstod musikerna - där framför allt blåsarna var internationellt erfarna - att symfonin var ett imponerande debutarbete.

Hösten 1839 framförde Felix Mendelssohn Lindblads symfoni med Gewandhausorkestern i Leipzig och den fick ett positivt mottagande. Samma höst publicerades den av Breitkopf & Härtel Verlag i Leipzig och presenterades i *Allgemeine Musikalische Zeitung*. Våren 1840 skrev Robert Schumann i *Neue Zeitschrift für Musik* om symfonin och om Lindblads sånger som tidigare hade publicerats i Tyskland. Lindblad hade ett bra sällskap omkring sig i Tyskland.

/Eva Öhrström

Eva Öhrström är professor emeritus i musikhistoria och har i dagarna kommit ut med en bok om A. F. Lindblad. Den finns till försäljning i foajén i pausen.

Emil Eliasson, dirigent

Emil Eliasson tog 2014 examen från Kungliga Musikhögskolan i Stockholm och masterprogrammet i orkesterdirigering, där han studerat för bl.a. Daniel Harding. Direkt efter examen anlitas han som assisterande dirigent på Läckö slottsopera. Redan under studietiden gästade han flera av de professionella symfoniorkestrarna runtom i landet, såsom Norrköpings Symfoniorkester, Symfoniorkestern vid Norrlandsoperan, Gävle Symfoniorkester, Dalasinfoniettan och Västerås Sinfonietta. Nu gör han konsertdebut hos Uppsala Kammarorkester.

Emil har assisterat Lawrence Renes, chefsdirigent vid Kungliga Operan i Stockholm, och har varit även varit anlitad på Norrlandsoperan. Under säsongen 2014-2015 var Emil anställd som assisterande dirigent på Wermland Opera, där han har dirigerat flertalet föreställningar. Våren 2015 blev Emil utvald av Kungliga Musikaliska Akademien att delta i en master class med Herbert Blomstedt och Sveriges Radios Symfoniorkester. 2015 tilldelades han också Crusell-stipendiet.

Peter Friis Johansson, piano

Pianisten Peter Friis Johansson är född 1983, började spela piano vid nio års ålder och har sedan sin debut vid 17 års ålder genomfört omfattande internationella turnéer och bl.a. framträtt på Musikverein i Wien och Concertgebouw i Amsterdam. Peter fick sin examen och sitt solistdiplom vid Kungl. Musikhögskolan och har därefter varit Sveriges Radios "Artist in Residence" och en återkommande solist med Sveriges Radios Symfoniorkester. Peter Friis Johansson vann 2014 första pris och guldmedalj vid International Piano E Competition i Fairbanks i Alaska. Han har också utmärkt sig i flertalet internationella tävlingar. Peter har nyligen arbetat med att studera in och framföra Franz Schuberts elva färdigställda pianosonater. Utöver detta kommer han uruppföra pianokonsorter av Andrea Tarrodi och Sven-David Sandström under de kommande åren.

Vid sidan om sin solistkarriär är Peter en passionerad kammarmusiker och samarbetar med bl.a. cellisterna Andreas Brantelid och Jakob Koranyi. Tillsammans med klarinettisten Emil Jonason bildar han duon Emil&Peter som arbetar för att expandera den klassiska musiken med nyskapande uttrycksmedel.

Musik i Upplands kommande konserter

Lördag 26 november 18.00

Uplands Låtverkstad & Folk All-in Band. En folkmusikfest med två "storband"!
Sal B, Uppsala Konsert & Kongress

Lördag 17 december 16.00

Carte Blanche. Trio X och hemliga gäster!

Samarr. med Uppsala Konsert & Kongress och Musikens Hus Vänner.

Torsdag 5 januari 16.00

Trettondagsafton Uppsala Kammarorkester, Paul Mägi, dirigent, Miah Persson, sopran,
Joachim Bäckström, tenor

Pärlor ur operans och operettens värld! Missa inte trerätters festmåltid i restaurangen efter konserten. Den beställs via UKK tel. 018-727 90 00.

Stora salen, Uppsala Konsert & Kongress

Stipendieutdelning

Allra först i kvällens konsert delas stipender ut från fonder som Musik i Uppland förvaltar.

Håkan Parkmans minnesfond instiftades 1988 till minne av Håkan Parkman, dirigent, tonsättare och körledare. Minnesfondens huvudsakliga ändamål är att dela ut stipendier och därigenom bereda undervisning och utbildning åt unga lovande musiker, sångare, arrangörer och kompositörer som verkar i Håkan Parkmans anda. Mottagaren av stipendiet ska i sin verksamhet ha visat prov på nytänkande, respektlöshet och hög musikalisk kvalitet och att stipendiaten verkar huvudsakligen utom ramen för och utan försörjning från etablerade organisationer och sammanslutningar.

Kvällens mottagare av Parkmanstipendier delar på 180 000 kr.

Ivar Rondins Musikstipendiefond instiftades 1986 till minne av musikentusiasten och folkbildaren Ivar Rondin. Ungdomar mellan 15 och 25 år som är mantalskrivna i Uppsala, spelar ett instrument eller sjunger och har för avsikt att fortsätta sina studier är behöriga att söka stipendiet. I år är det den sista utdelningen av Ivar Rondins Musikstipendiefond.

Juryen har utsett sju mottagare som ikväll tilldelas stipendier med den sammanlagda summan av 150 000 kr.

Musik i Uppland, Box 3106, 750 03 Uppsala, tel. 018-17 19 20, info@musikuppland.se

Länsmusikchef: Peter Waldemarsson 018-17 19 33

Orkesterchef: Mona Gunnarsson 018-17 19 36, mona.gunnarsson@musikuppland.se

Foto: Emil Eliasson, Bo Söderström. Peter Friis Johansson, Urban Jörén.

Se Musik i Upplands aktiviteter också via facebook, twitter och youtube.
www.musikuppland.se

**MU
SIK**
I UPPLAND